

Beslissing op het verzoek om schadevergoeding-definitief

Klachtnummer:	KC 24-019
Klachtdatum:	30 juli, 1 augustus en 2 augustus 2024
Klaagster:	klaagster
Verweerder:	De zorgaanbieder, vertegenwoordigd door de directie
Betreft:	Verzoek om schadevergoeding

Verloop van de behandeling van het verzoek

De Regionale Klachtencommissie Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg Drenthe (de klachtencommissie) behandelt het schadevergoedingsverzoek dat klaagster op 1 augustus 2024 heeft ingediend, omdat zij gesepareerd is geweest van 28 juli tot 31 juli 2024, is overgeplaatst op 31 juli 2024, en vervolgens op 5 augustus 2024 opnieuw is overgeplaatst. Op 6 augustus 2024 heeft de klachtencommissie beslist dat deze klachten gegrond waren. Voor de uitleg over dit oordeel verwijst de klachtencommissie naar die beslissing.

Klaagster heeft de klachtencommissie verzocht om schadevergoeding. Bij dat verzoek zat geen uitleg (motivering). Omdat het verzoek om schadevergoeding niet onderbouwd was, heeft de klachtencommissie klaagster de gelegenheid gegeven om alsnog uit te leggen waarom zij om schadevergoeding vraagt. Op 14 augustus 2024 heeft de patiëntenvertrouwenspersoon (pvp), klaagsters verzoek schriftelijk aangevuld. De zorgaanbieder heeft daarna de gelegenheid gekregen om schriftelijk te reageren op klagers verzoek om schadevergoeding. De zorgaanbieder heeft dit op 5 september 2024 gedaan.

De klachtencommissie die het verzoek heeft behandeld bestond uit:

- de heer mr. H. Dontje, voorzitter;
- de heer H. Schneider, psychiater;
- mevrouw A. Wolsink, zelfstandig lid.

Deze beslissing is uitgewerkt door mevrouw J. Cazemier, waarnemend secretaris.

Bevoegdheid van de klachtencommissie

Bij een klacht als bedoeld in artikel 10:3 van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvvgz) kan klaagster ook om schadevergoeding door de zorgaanbieder vragen (artikel 10:11, eerste lid Wvvgz). De onderliggende klachten gaat over de beslissing tot het verlenen van verplichte zorg op grond van artikel 8:9 Wvvgz en de overplaatsingen op grond van 8:16 Wvvgz. Beide artikelen zijn genoemd in artikel 10:3 van de Wvvgz. De klachtencommissie is dus bevoegd om het verzoek te behandelen, voor zover de gestelde schade samenhangt met het verlenen van de verplichte zorg en de overplaatsingen.

Beoordeling

Normschending die is toe te rekenen aan de zorgaanbieder

Klaagster kan voor schadevergoeding in aanmerking komen, als niet volgens de wettelijke normen is gehandeld (artikel 10:11 Wvvgz). De klachtencommissie beoordeelt daarom eerst of er een normschending is die aan de zorgaanbieder kan worden toegerekend. In dit geval gaat het ten aanzien van de separatie om het niet voldoen aan de eisen van artikel 3:3 en 3:4 van de Wvvgz. De klachtencommissie oordeelde dat op het moment dat klaagster ontnuchterd was – op 29 juli 2024 – de noodzaak voor separatie onvoldoende is gemotiveerd en niet meer werd voldaan aan de vereisten van doelmatigheid, proportionaliteit en subsidiariteit. Ten aanzien van de twee overplaatsingen heeft de commissie geoordeeld dat niet is voldaan aan een van de algemene uitgangspunten die ook gelden voor een overplaatsing zoals bedoeld in artikel 8:16 Wvvgz en volgen uit hoofdstuk 2 van de Wvvgz. Volgens de klachtencommissie is niet voldaan aan het subsidiariteitsvereiste (artikel 2.1), omdat onvoldoende is onderbouwd dat er geen minder bezwarende alternatieven waren dan het overplaatsen van klaagster.

Schade

Dat sprake is van een normschending betekent niet automatisch dat ook altijd een schadevergoeding plaatsvindt. Schadevergoeding wordt alleen toegekend als die normschending daadwerkelijk heeft geleid tot schade of benadeling. Met andere woorden: er moet sprake zijn van schade die is veroorzaakt door het ontbreken van de schriftelijke beslissing en het voortduren van de insluiting in de isoleercel en het cameratoezicht. In de schriftelijke onderbouwing noemt de pvp dat klaagster schade heeft geleden en wordt aangevoerd dat zij immateriële schade heeft geleden die zou bestaan uit gevoelens van onmacht. Namens klaagster is het volgende aangevoerd:

In de woorden van klaagster heeft zij de periode vanaf haar terugkomst naar de afdeling ervaren, alsof ze in een nachtmerrie was beland. Haar roep om hulp werd niet beantwoord; integendeel. Ze ervoer juist dat zij de schuld kreeg van wat er gebeurd was en dat zij daarvoor werd gestraft. Aan haar behoeften en emoties werd volledig voorbij gegaan. Het leek wel alsof ze niet werd gezien als een persoon, maar als een probleem. Een teamlid had zich jegens haar op zijn zachtst gezegd onprofessioneel opgesteld en de impact die dat op het team had, werd eraan ten grondslag gelegd dat de waarborgen van de Wvvgz op dat moment niet voor haar golden. Dit gaf een enorm gevoel van rechteloosheid.

In de separeer heeft klaagster veel stress ervaren. Haar eetlust was helemaal weg. Ze had er geen afleiding. De muren kwamen op haar af. Ze zat opgesloten. Dat ze overdag om het uur even bezocht werd door een aantal verpleegkundigen en dan even kon roken, kwam niet tegemoet aan haar behoefte aan menselijk contact. Ze kon haar verhaal niet kwijt en vond geen begrip of empathie. De belangen van het team om niet met haar geconfronteerd te worden, zijn boven haar belangen gesteld. Klaagster heeft zich in de separeer erg eenzaam gevoeld.

De overplaatsingen bevestigden het gevoel van klaagster dat zij als een probleem werd gezien. Zij is in korte tijd twee keer overgeplaatst, hetgeen op zich al erg ingrijpend is. In het geval van klaagster kwam zij ook nog eens terecht op afdelingen die niet passend voor haar waren. Ook dit heeft bij klaagster voor veel stress gezorgd. Verder is onduidelijk hoe lang klaagster nog op de afdeling moet blijven, terwijl ze geen forensische achtergrond heeft en ze dat beveiligingsniveau niet nodig heeft.

De pvp voert aan dat de zorgverantwoordelijke bij de beslissingen niet naar de algemene uitgangspunten, criteria voor en doelen van het toepassen van verplichte zorg als bedoeld in artikel 2:1 lid 1, lid 2, lid 3, lid 6, lid 8 en lid 9, artikel 3:3 en artikel 3:4 Wvvgz heeft gehandeld. Als bedrag wordt door de pvp een vergoeding van € 300,- voor de separatie en € 1.600,- voor de overplaatsingen, dus in totaal € 1.900,- begroot.

Klaagster heeft langer in de separatieruimte moeten verblijven dan noodzakelijk was. Zij moest daar verblijven tot het moment zij naar een andere locatie kon worden overgebracht. De klachtencommissie kan zich voorstellen dat klaagster stress heeft ervaren in de separeerruimte en de tijd voor haar daar emotioneel zwaar is geweest. Ook wat betreft de overplaatsingen kan de klachtencommissie zich voorstellen dat dit stress voor klaagster heeft opgeleverd. Hierbij betreft de klachtencommissie het feit dat zij is overgeplaatst naar een forensische kliniek met een hoger beveiligingsniveau, terwijl zij geen forensisch patiënt is. De klachtencommissie is er voldoende van overtuigd dat er sprake is geweest van immateriële schade.

Hoogte schadevergoeding

Artikel 10:11, vierde lid van de Wvvgz bepaalt dat de klachtencommissie een billijke schadevergoeding vaststelt.

Separatie

De pvp begroot de schade voor de separatie op € 300. Zij geeft aan dat zij aanleiding ziet om het standaardbedrag van €5,- tot €20,- per dag (Oriëntatiepunten voor schadevergoeding in verplichte zorgzaken/Overige vormen van verplichte zorg zonder geldige titel) te verviervoudigen in verband met zeer verzwarende omstandigheden naar €100,- per dag, wat in totaal uitkomt op een bedrag van €300,-.

Volgens verweerder was er sprake van een zeer uitzonderlijke situatie en was er geen andere mogelijkheid klaagster tot de overplaatsing in de separeerruimte te houden. Verweerder is van mening dat geen schadevergoeding kan worden toegekend, maar geeft aan dat als de klachtencommissie wel een schadevergoeding toekent, een bedrag van €20,00 per dag (in totaal €60,-) redelijk wordt geacht. Volgens verweerder is geen sprake van zeer verzwarende omstandigheden.

De klachtencommissie overweegt met de pvp en de zorgaanbieder dat voor het bepalen van de hoogte van de schadevergoeding kan worden aangesloten bij het onderdeel 'overige vormen van verplichte zorg zonder geldige titel' uit het document 'Oriëntatiepunten voor schadevergoeding in verplichte zorgzaken'. De klachtencommissie kan de pvp niet volgen in de stelling dat het maximumbedrag van €20,- door extra verzwarende omstandigheden verviervoudigd dient te worden. De klachtencommissie vindt een vergoeding van het maximumbedrag van €20,-, dus een totaal bedrag van €60,-, billijk.

Overplaatsingen

De pvp begroot de schade voor de overplaatsingen op €800,- per overplaatsing, dus in totaal op €1.600,-. De pvp zoekt voor de onderbouwing van de hoogte van de schade aansluiting bij het forfaitair stelsel. De pvp geeft aan dat bij de overplaatsingen op 31 juli 2024 en 5 augustus 2024 door de geneesheer-directeur ten onrechte ambtshalve is besloten tot overplaatsing van de klaagster (forfaitair stelsel, art. 8:16, bullet 2, schending <1 week = €400,-), en de geneesheer-directeur bij zijn beslissing niet naar de algemene uitgangspunten, criteria voor en doelen van het toepassen van verplichte zorg als bedoeld in artikel 2:1 lid 1, lid 2, lid 3, lid 6, lid 8 en lid 9, artikel 3:3 en artikel 3:4 heeft gehandeld (forfaitair stelsel, art. 8:16, bullet 4, schending <1 week= €400,-).

De pvp geeft aan dat in dit totaalbedrag de extra verzwarende omstandigheden zijn meegenomen. Extra verzwarende omstandigheden zijn volgens de pvp dat de aanleiding voor de overplaatsingen het ernstige incident met het personeelslid was, de overplaatsingen naar voor de behandeling van klaagster ongeschikte settings plaatsvonden en dat onvoldoende is gezocht naar voor klaagster minder bezwarende alternatieven die beter bij klaagster zouden passen, verdisconteerd.

Verweerder geeft aan dat hij vindt dat er voor de overplaatsingen geen schadevergoeding moet worden toegekend. Voor zover de klachtencommissie van mening is dat wel een schadevergoeding moet worden

togekend, is verweerder van mening dat een schadevergoeding van €20,- per overplaatsing (in totaal €40,-) billijk.

De klachtencommissie vindt het bedrag dat pvp begroot voor de twee overplaatsingen niet in verhouding staan tot de schade die klaagster als gevolg van de overplaatsingen heeft ondervonden. De klachtencommissie vindt dat voor het bepalen van de hoogte van de vergoeding kan worden aangesloten bij het onderdeel 'zorgvuldigheidseisen beslissing verplichte zorg' uit het document 'Oriëntatiepunten voor schadevergoeding in verplichte zorgzaken' van de rechtspraak. Daarbij wordt een bedrag gehanteerd van €15,- tot €20,- per keer. De klachtencommissie acht een bedrag van €20,- per keer, dus een totaalbedrag van €40,-, billijk gelet op het feit dat klaagster bij de tweede overplaatsing niet is overgeplaatst naar een locatie die voor haar passend is.

Beslissing

De klachtencommissie besluit tot toewijzing van klaagsters verzoek om schadevergoeding met een bedrag van € 100.

Deze beslissing is genomen op 16 september 2024 door de heer mr. H. Dontje, voorzitter, mevrouw A. Wolsink en de heer H. Schneider, in aanwezigheid van de waarnemend secretaris van de klachtencommissie, mevrouw J. Cazemier.

Beroepsmogelijkheid

Tegen deze beslissing kunnen verzoeker en verweerder binnen zes weken een verzoekschrift indienen bij de Rechtbank Noord-Nederland (artikel 10:7 Wvvgz).

Namens de voorzitter van de klachtencommissie, de heer mr. H. Dontje,

C. Stellema,

Waarnemend Secretaris klachtencommissie

Deze definitieve beslissing is op 19 september 2024 verstuurd aan klaagster, pvp, verweerder, de directie, de geneesheer-directeur en de inspectie.